

۱۴

گفت‌وگو با مینو محرز، عضو کمیته کشوری ستاد مبارزه با ویروس کرونا درباره واکسن آن

نمی‌دانیم واکسن کرونا چقدر اثر داشته باشد

دکتر نمکی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
در گفت‌وگوی اختصاصی با جام جم:

تا دو سال با کرونا درگیر خواهیم بود

گفت‌وگو با محمدمهدی گویا، رئیس کمیته کشوری ساخت واکسن کووید-۱۹

هنوز هیچ واکسنی با ایمنی صد درصد در جهان تولید نشده

۱۶

۱۳
جام جمپرونده
شنبه ۵ مهر ۱۳۹۹ شماره ۵۷۶۵

پرونده‌ای برای واکسنی که حالا مردم تمام دنیا چشم انتظار تولید انبوهش هستند؛ واکسن کووید-۱۹

آخرین نبرد با کرونا

دانیال
ابوالحسنی معمار

گوش‌ها تیز و چشم‌ها هوشیار شده‌اند تا خبرش برسد، حالا مردم همه دنیا چشم‌انتظار خبر تولید و توزیع گسترده واکسن کرونا هستند.

متخصصان و پزشکان می‌گویند که فقط این واکسن می‌تواند صورت‌ها را از پشت ماسک‌ها بیرون بیاورد، ورزشگاه‌ها پر از تماشاگر کند، دوباره کادر درمان نفس راحتی بدهد و همه چیز را به شرایط عادی برگرداند. هر روز يك خبر از گوشه و کنار دنیا درباره واکسن کرونا شنیده می‌شود، اینکه دانشمندان و محققان چند قدم به واکسنی که مورد تأیید سازمان بهداشت جهانی باشد نزدیک شده‌اند، اینکه روس‌ها با واکسنی که ساخته‌اند چه می‌کنند، انگلیسی‌ها، چینی‌ها، روس‌ها و ایرانی‌ها در کدام مرحله هستند. ما برایتان پرونده‌ای درباره واکسن کرونا تدارک دیده‌ایم، صفر تا صد تولید يك واکسن را هم گفته‌ایم و آخرین خبرها از واکسن کرونا در دنیا را هم برایتان گردآوری کرده‌ایم. شاید بعد از این سوالاتی نمانده باشد.

چند شایعه رایج درباره واکسن کرونا که مردم دنیا و ایران را با خودش درگیر کرد

از ادرار شتر تا توطئه بیل گیتس

واکسن کرونا
برای پولدارتر شدن

این شایعه عجیب را مدتی قبل مدونا، خواننده سرشناس پاپ مطرح کرد. او با انتشار ویدئویی در اینستاگرامش گفت که واکسن این ویروس کشف شده، اما فعلا از عرضه آن جلوگیری می‌شود تا پولدارها پولدارتر شوند. اینستاگرام بر روی این ویدئو برجسب «اطلاعات گمراه‌کننده» زد. کسانی که ویدئو را بر روی صفحه این خواننده تماشا می‌کردند، ضمن مشاهده هشدار، به صفحه‌ای راهنمایی می‌شدند که توضیح می‌داد هنوز واکسن کرونا ساخته نشده است. وی در اینستاگرام بیش از ۱۵ میلیون دنبال‌کننده دارد که شمار زیادی از آنها به بازنشر این ویدئو اعتراض کرده بودند. ویدئوی جنجالی در باره واکسن کرونا، ساعاتی بعد از صفحه وی حذف شد.

واکسن کرونا DNA
را تغییر می‌دهد

مدتی قبل دختر جوانی به نام «کری مادج» با انتشار ویدئویی مدعی شد که واکسن کرونا در DNA انسان‌ها تغییر ایجاد کرده و ساختار ژنتیکی ما را تغییر می‌دهد. این ویدئو بارها در فضای مجازی دیده شد اما وقتی رسانه‌های رسمی از او خواستند برای ادعایش سند و مدرک بیاورد، سکوت کرد و پاسخی نداد. با این حال شایعه‌پراکنی خانم مادج کار خودش را کرده بود و میلیون‌ها نفر که ویدئوی او را دست به دست کرده بودند، اعتماد خود را به اثرگذاری واکسن کرونا از دست دادند. سازمان بهداشت جهانی اعلام کرده که ممکن است واکسن کرونا عوارض جانبی داشته باشد، اما قطعا DNA ما را تغییر نخواهد داد.

تأثیر نیش زنبور
در مقابل کرونا

مدتی قبل یک عضو بازنشسته هیئت علمی انستیتو پاستور اعلام کرد که نیش زنبور در حکم واکسن کرونا عمل می‌کند. حتی گفته شد که از زمان شیوع کرونا در ایران هیچ زنبورداری کرونا نگرفته است! اما این ادعا هم هیچ پایه و اساس علمی ندارد و اتفاقاً چندین نفر از زنبورداران در گوشه و کنار کشور تا به حال به خاطر کرونا کارشان به بیمارستان کشیده شده است.

واکسینه شدن با
ادرار شتر و گاو

احتمالا مجاری نوشیدن ادرار شتر برای واکسینه شدن در برابر کرونا را شنیده‌اید، چندی قبل گروهی موسوم به «اتحادیه هندوهای کل هند» با برپایی یک مهمانی اعلام کردند که نوشیدن ادرار گاوی می‌تواند آن‌ها را واکسینه کرده و مانع سرایت ویروس کرونا به آن‌ها شود. واضح است که این ادعا نه تنها پایه و اساس علمی ندارد، بلکه خرافه خطرناکی است که می‌تواند باعث ابتلا به بیماری‌های عفونی شود.

واکسن کرونا
توطئه بیل گیتس

بیل گیتس از ابتدای اجرای کرونا در شبکه‌های اجتماعی به عنوان یکی از متهمان «ساخت ویروس کرونا» معرفی شد. برخی مدعی شدند که کرونا یک ویروس آزمایشگاهی است و بیل گیتس و دار و دسته‌اش قرار است به بهانه ساخت واکسن کرونا میکروچیپ‌هایی را وارد بدن مردم دنیا کنند تا تمام حرکات و فعالیت‌های آن‌ها رصد شود.

یک بار تزریق
کافی است

خیر. حتی وقتی واکسن کرونا به توزیع انبوه برسد هم باز ممکن است بایک بار تزریق آن نتوانید به ایمنی کافی دست پیدا کنید، چرا؟ چون کشورهای مختلف برای دستیابی به واکسن کرونا از روش‌های آزمایشگاهی مختلفی استفاده می‌کنند که در برخی از آنها واکسن برای ایجاد ایمنی نیاز به تزریق چندباره دارد. بنابراین باید منتظر بمانیم تا ببینیم کدام واکسن قرار است در دنیا توزیع شود.

واکسن کرونا
به ایران رسید

هر کس به شما چنین چیزی را گفت یا وعده داد که از طریق یک آشنای معروف و با نفوذ واکسن را برایتان از آن طرف آب جور می‌کند، در لحظه از او دور شوید. واکسن کرونا در هیچ جای دنیا توزیع نشده و حتی انگلیس، آمریکا و روسیه هم که در تحقیقات مربوط به تولید واکسن از دیگر کشورها پیشی گرفته‌اند، نمی‌توانند دستاوردهایشان را برای استفاده انبوه مردم وارد بازار کنند. بنابراین فریب نخورید و جان و مالتان را کف دست سودجویان نگذارید.

واکسن کرونا
ناباور می‌کند

این شایعه را شاید هنوز نشنیده باشید اما مردم دنیا چند وقتی است که حساسی با این شایعه ترسیده‌اند. ماجرا از وقتی شروع شد که یک بلاگر انگلیسی به نام «زد فونیکس» با انتشار ویدئویی ۱۰ دقیقه‌ای مدعی شد واکسن کرونا کشف شده اما بسیار خطرناک است و می‌تواند زنان را ناباور کند. ویدئوی آقای فونیکس بارها در شبکه‌های اجتماعی دست به دست شد و رعب و وحشت ایجاد کرد، اما او جز اعلام این که اطلاعاتش را از یک منبع موثق دریافت کرده، مدرکی رو نکرد. فونیکس مدعی شد واکسن کرونا روی ۶۳ زن تست شده و ۶۱ نفر از آنها را ناباور کرده است. اما این ادعا از اساس دروغ است. چون اولاً هنوز هیچ واکسنی به طور کامل تأیید و روانه بازار نشده، ثانیاً اگر واکسنی هم وجود داشته باشد، امکان این که یک جنس را ناباور کند و روی جنس دیگر اثر نداشته باشد، صفر است.

۱۷۹۶

آبله

اولین تجربه بشری در حوزه واکسن به این سال بر می‌گردد. فردی به نام ادوارد جرنر، توانست روشی را برای ایمنی بخشی در مقابل آبله ابداع کند. او فردی را که به آبله گاوی مبتلا بود پیدا کرد. سپس از تاول‌های موجود در او، مایعی را بیرون آورد و این مایع را به پوست فرد دیگری تلقیح کرد. بعد نتیجه گرفت که می‌توان به این سبک، در برابر آبله ایمنی بخشی کرد.

ساخته شدن واکسن‌ها را، باید یکی از آن قدم‌های بزرگ تاریخ سلامت و پزشکی دنیا بدانیم. تا قبل از این، بیماری‌های عفونی و غیرعفونی، منجر به مرگ بیماران می‌شدند. ظاهراً هیچ راهکاری هم نداشتند. اما کم‌کم پژوهشگران حوزه پزشکی و سلامت، به این نتیجه رسیدند که با تزریق نسخه‌های ضعیف شده سلول‌های بیماری‌زا، می‌توان دستگاه ایمنی بدن را فعال کرده و در نتیجه در برابر بیماری اصلی ایمنی کامل را ایجاد کرد. چنین بود که جان میلیون‌ها انسان، خاصه کودکان، نجات پیدا کرد. با هم نیم‌نگاهی می‌اندازیم به بخشی از مهمترین واکسن‌هایی که ساخته شده‌اند.

؟
مهم‌ترین واکسن‌ها
چطور و کی ساخته شدندنبرد علیه
قاتلان نامرئی